

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2012 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2012 kolmannen lisätalousarvioesityksen (HE 136/2012 vp) täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 23 päivänä lokakuuta 2012 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle vuoden 2012 kolmanneksi lisätalousarvioksi (HE 136/2012 vp).

Lisäksi eduskunta on 16 päivänä marraskuuta 2012 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan hallituksen esityksen eduskunnalle vuoden 2012 kolmannen lisätalousarvioesityksen täydentämisestä (HE 163/2012 vp).

Lisätalousarvioaloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä eduskunnan 8 päivänä marraskuuta 2012 valiokuntaan lähettämät lisätalousarvioaloitteet LTA 86—99/2012 vp. Aloiteluettelo on tämän mietinnön liitteenä.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu asiayhteyden mukaisesti kaikissa valtiovarainvaliokunnan jaostoissa.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

YHTEENVETO

Hallituksen esityksissä ehdotetaan määrärahoihin 81 519 000 euron vähennystä, tuloarvioihin (pl. nettolainanotto ja velanhallinta) 511 762 000 euron vähennystä ja nettolainanottoon ja velanhallintaan 430 243 000 euron lisäystä.

Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp

Ehdotettujen muutosten jälkeen olisivat kuluvan vuoden budjetoidut tuloarviot ja määrärahat varsinainen talousarvio, ensimmäinen, toinen ja kolmas lisätalousarvio huomioon ottaen 54 432 005 000 euroa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että ehdotus vuoden 2012 kolmanneksi lisätalousarvioksi hyväksytään hallituksen esityksen ja sitä täydentävän esityksen mukaisena,

että lisätalousarvioaloitteet LTA 86—99/2012 vp hylätään ja

että lisätalousarviota sovelletaan 1 päivästä joulukuuta 2012 alkaen.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kimmo Sasi kok
varapuheenjohtaja Pentti Kettunen ps
jäsen Leena Harkimo kok
jäsen Jouko Jääskeläinen kd
jäsen Timo Kalli kesk
jäsen Sampsa Kataja kok
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Kari Rajamäki sd
jäsen Matti Saarinen sd
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Astrid Thors r
jäsen Kauko Tuupainen ps
jäsen Kari Uotila vas
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Johanna Karimäki vihr
varajäsen Esko Kurvinen kok
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Antti Rantakangas kesk
varajäsen Eero Reijonen kesk

Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp

Valiokunnan sihteereinä jaostokäsittelyissä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko
valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen
valiokuntaneuvos Mari Nuutila
tutkija Ulrica Gabrielsson

Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp
Vastalause ps

VASTALAUSE

Yleisperustelut

Maamme asioissa ja rahanjaon painotuksissa on paljon parantamisen varaa. Perussuomalaiset esittivät jo vuoden 2012 budjetin käsittelyn yhteydessä viime joulukuussa monia sellaisia lisäyksiä, jotka silloin hallituksen toimesta torjuttiin, mutta joihin nyt tässä lisäbudjetissa esitetään lisäpanostuksia. Paljon on kuitenkin myös sellaisia tärkeitä asioita, joihin katsomme tarvittavan ehdotettua enemmän rahaa, ja siksi esitämmekin ao. yksityiskohtaisissa perusteluissa muutoksia hallituksen vuoden 2012 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen seuraavasti.

Yksityiskohtaiset perustelut

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Käräjäoikeuksien juttumäärät ja työpaineet ovat kasvaneet. Tämä merkitsee kansalaisten oikeusturvan huonontumista etenkin juttujen käsittelyaikojen pidentymisen muodossa, mistä Suomen valtio saa jatkuvasti moitteita Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta ja joutuu maksamaan viivästyskorvauksia. Myös harmaaseen talouteen liittyvät rikosoikeudenkäynnit ovat usein erittäin vaativia ja laajoja, joten tehokas harmaan talouden torjunta vaatii riittävien resurssien osoittamista myös tuomioistuimille. Hallituksen lisätalousarvioesityksessä esittämät lisäresurssit tuomioistuimille ovat mielestämme riittämättömät epäkohtien lisääntymisen estämiseksi saati niiden poistamiseksi.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että momentille 25.10.03 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa muiden tuomioistuinten toimintamenoihin.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Puolustusvoimat elää keskellä vaikeita aikoja, kun se joutuu painiskelemaan samaan aikaan ajoituvien puolustusvoimauudistuksen ja budjettileikkausten kanssa. Hallitus leikkaa puolustustukemenoista kovalla kädellä, ja vaarana on, että puolustusvoimien rakennemuutos ryöpsähtää hallit-

Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp
Vastalause ps

semattomaksi. Jokapäiväinen toiminta ei pian enää säily edes kohtuullisella tasolla. Kaikesta huolimatta varusmiehet tarvitsevat maastovuorokausia ja reserviläiset kertausharjoituksia. Ilma-voimilla tulee olla varaa hävittäjien lentotunteihin ja merivoimilla merellä vietettyihin vuorokausiin.

Puolustushallinto on jo toteuttanut suuren osan realistisesta vyön kiristämisestä, ja nyt leikkaukset syövät suoraan puolustusvoimien suorituskykyä. Suomen mahdollisuudet itsenäiseen ja uskottavaan koko maan puolustukseen rapautuvat, semminkin kun jalkaväkimiinoista luovutaan Ottawan sopimuksen myötä.

Lisäpanostuksia kaivataan erityisesti kertausharjoituksiin, jotka on tällä hetkellä ajettu käytännössä alas, vaikka ne ovat kiistatta kustannustehokas keino ylläpitää maanpuolustuksemme suorituskykyä ja uskottavuutta. Kertausharjoitukset ovat välttämättömiä toimivalle reserville, joka on puolustusratkaisumme peruspilareita. Ilman koulutettua miehistöä ja kunnollisia varusteita alueellinen puolustaminen käy mahdottomaksi.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että momentille 27.10.01 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa puolustusvoimien toimintamenoihin.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

90. Kuntien tukeminen

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Kataisen hallitus on harjoittamallaan toimenpiteillä lisännyt kuntalaisten välistä eriarvoisuutta. Kunnat joutuvat niukkenevien määrärahojen puristuksessa karsimaan peruspalveluihin sijoitettuja määrärahojaan, mikä tarkoittaa käytännössä palveluiden heikentymistä. Tästä kehityksestä kärsivät erityisesti kaikkein heikoimmassa yhteiskunnallisessa asemassa olevat kuntalaiset.

Julkisten palveluiden saatavuus on yksi tärkeimmistä yhteiskunnallisen tasa-arvon mittareista, ja Suomen terveydenhuolto on viime vuosina luisunut OECD:n tutkimuksen mukaan kohti suurempaa epätasa-arvoa. Rikkaiden ja köyhien terveyserot ovat Suomessa jo nyt länsimaiden jyrkimpiä. Hallituksen suunnittelemat kuntien valtionosuusleikkaukset tulevat lähivuosina heikentämään tilannetta entisestään.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että momentille 28.90.30 otetaan lisäyksenä 100 000 000 euroa kuntien peruspalveluihin tarkoitetun valtionosuuden korottamiseen.

**Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp
Vastalause ps**

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Maatalous

42. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Satovahinkojen arvioidaan olevan vuoden 2012 poikkeuksellisista sääolosuhteista johtuen keskimääräistä suurempia. Hallituksen lisätalousarviossa satovahinkojen korvaamiseen suuntaama määrärahalisäys on mielestämme alimitoitettu. On vain kohtuullista, että hädän hetkellä kansalaiset voivat luottaa saavansa valtiolta taloudellista tukea.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että momentille 30.20.42 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa satovahinkojen korvaamiseen.

50. Vesitalous

48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Viimeaikaiset poikkeuksellisen kovat tulvat Pohjanmaalla ja Pohjois-Satakunnassa ovat hyvin osoittaneet, että on syytä varata selvästi nykyistä runsaammat resurssit tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen. Hallituksen lisätalousarviossa poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen suuntaama määräraha on mielestämme alimitoitettu. On vain kohtuullista, että suuren hädän hetkellä eivät kansalaisten mielessä ole päällimmäisenä taloudelliset asiat, vaan he voivat luottaa tällöin saavansa valtiolta taloudellista tukea.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että momentille 30.50.48 otetaan lisäyksenä 4 000 000 euroa poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.

Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että ehdotus vuoden 2012 kolmanneksi lisätalousarvioksi hyväksytään valiokunnan mietinnön mukaisena edellä todetuin muutoksin.

Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp
Vastalause ps

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2012

Pentti Kettunen ps
Kauko Tuupainen ps
Ville Vähämäki ps

Valiokunnan mietintö VaVM 27/2012 vp
LIITE: Lisätalousarvioaloitteet LTA 86—99/2012 vp

- Lisätalousarvioaloite LTA 86/2012 vp Pirkko Ruohonen-Lerner ps ym. Määrärahan osoittaminen muiden tuomioistuinten toimintamenoihin (25.10.03)
- Lisätalousarvioaloite LTA 87/2012 vp Pirkko Ruohonen-Lerner ps ym. Määrärahan osoittaminen puolustusvoimien toimintamenoihin (27.10.01)
- Lisätalousarvioaloite LTA 88/2012 vp Pirkko Ruohonen-Lerner ps ym. Määrärahan osoittaminen kuntien peruspalveluihin tarkoitetun valtionosuuden korottamiseen (28.90.30)
- Lisätalousarvioaloite LTA 89/2012 vp Pirkko Ruohonen-Lerner ps ym. Määrärahan osoittaminen satovahinkojen korvaamiseen (30.20.42)
- Lisätalousarvioaloite LTA 90/2012 vp Pirkko Ruohonen-Lerner ps ym. Määrärahan osoittaminen poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen (30.50.48)
- Lisätalousarvioaloite LTA 91/2012 vp Ari Torniainen kesk ym. Määrärahan osoittaminen tien 387 peruskorjaukseen välillä Raippo—Vaalimaa (31.10.77)
- Lisätalousarvioaloite LTA 92/2012 vp Ari Torniainen kesk ym. Määrärahan osoittaminen valtatie 13 peruskorjauksen aloittamiseen Myttiömäen kohdalla Savitaipaleella (31.10.77)
- Lisätalousarvioaloite LTA 93/2012 vp Ari Torniainen kesk ym. Määrärahan osoittaminen valtatie 6 välin Taavetti—Lappeenranta rakentamisen kilpailutuksen järjestämiseen ja raivaustöiden aloittamiseen tien rakentamista varten (31.10.77)
- Lisätalousarvioaloite LTA 94/2012 vp Ville Vähämäki ps Määrärahan osoittaminen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen kantatielle 63 Sievin kunnassa (31.10.77)
- Lisätalousarvioaloite LTA 95/2012 vp Ville Vähämäki ps Määrärahan osoittaminen valtatie 27 kehittämissuunnitelman toimeenpanoon Ylivieskan keskustan tuntumassa (31.10.77)
- Lisätalousarvioaloite LTA 96/2012 vp Ville Vähämäki ps Määrärahan osoittaminen teknologiaosaajien työllistymisen ja koulutuksen tukemiseen (32.20.40)
- Lisätalousarvioaloite LTA 97/2012 vp Lasse Hautala kesk Määrärahan osoittaminen tulvavahinkojen korvaamiseen (30.50.48)
- Lisätalousarvioaloite LTA 98/2012 vp Lea Mäkipää ps ym.: Määrärahan osoittaminen Kyrösjärven rantojen vierasvenesatamien rakentamiseen Ikaalisissa ja Hämeenkyrössä (31.10.77)
- Lisätalousarvioaloite LTA 99/2012 vp Pirkko Mattila ps Määrärahan osoittaminen LAGUNA-hankkeeseen (32.20.40)